

## 2004

Rok 2004 představoval v dějinách našeho státu jeden z největších mezníků po pádu komunismu, jehož přelomovou událostí se stalo od sametové revoluce se značnými očekáváními vyhlášené připojení České republiky k Evropské unii odhlasované občany v loňském referendu. Slavnostní vstup proběhl k 1. červnu spolu s dalšími devíti státy a náš stát jím definitivně zakotvil v té vyspělejší a stabilnější části evropského kontinentu. Doufejme, že přistoupení splní značné naděje vkládané do něj velkou částí naší veřejnosti a že naše republika zaznamená alespoň takový rozvoj, ke kterému unie dopomohla jiným kdysi méně rozvinutým státům jako například Irsku. Členství by mohlo přinést svá pozitiva i naší obci a jejímu okolí, protože unijní rozpočet dlouhodobě vynakládá značné prostředky na rozvoj zemědělství, venkova, dopravní infrastruktury, životního prostředí a dalších oblastí, které by mohli napomoci zkvalitnění života i našich obyvatel. Snad nás o tom další roky přesvědčí, protože mezi zdejšími usedlíky zaznívalo i nemálo skeptických hlasů k této události.

Přelomový rok 2004 započal svoji existenci ukázkovým zimním počasím. Pravá ladovská zima s dostatkem sněhu a patřičnými mrazy, kterou započal poslední den předcházejícího roku, přinesla ideální podmínky pro zimní sporty se zamrzlými rybníky a částečně i řekou a dostatkem sněhu na lyžování. Zamrznutí řeky umožnily velké noční mrazy, které vrcholily na Tři krále (6. ledna), kdy teplota v obci poklesla u potoka až na  $-25^{\circ}\text{C}$ . Bohužel na počátku druhé dekády ledna dorazila obleva a sníh a mráz se vrátil až v posledních deseti dnech ledna a to se stejným teplotním rekordem naměřeným 24.

ledna. Již počátek února byl ovšem nadprůměrně teplý, v pražském Klementinu padly tři teplotní rekordy a ve Vísce teplota již 5. února vystoupala na rekordních  $16^{\circ}\text{C}$  ve stínu a  $21^{\circ}\text{C}$  na slunci. Konec měsíce se ale zhoupnul opět k návratu zimy a ještě do poloviny března trvaly noční a částečně i denní mrazy a sněhová pokrývka dosahovala 30 cm. Naopak v půlce měsíce dorazilo nezvykle rychlé oteplení a už 18. března vyšplhala rtuť teploměru na  $20^{\circ}\text{C}$  ve stínu a Klementinum zaznamenalo tři teplotní rekordy za sebou.

Po značně rozkolísané zimě dorazilo spíše chladné jaro, proto i první senoseč či dozrávání třešní začalo o něco později než obvykle. Teplotně podprůměrný a srážkově naopak nadprůměrný byl i celý červen a počátek července, kdy se Medard ujal vlády nad zdejším počasím. Na léto nezvykle nízké teploty vrcholily 10.-17. července, kdy se v některých dnech maximální výška ručičky teploměru zastavovala pouze na  $14^{\circ}\text{C}$  a opravdové letní klima dorazilo až v poslední třetině měsíce. Chladné počasí přineslo i zhruba dvoutýdenní opoždění začátku žní. Naopak ve znamení klasického léta s teplotami nad  $25^{\circ}\text{C}$  proběhl srpen a také počátek září, kdy ještě 7. tohoto měsíce ukazovaly zdejší teploměry  $26^{\circ}\text{C}$ . I když první mrazík  $-2^{\circ}\text{C}$  se objevil již o 7 dní později, celkově nadprůměrné teploty přesahující  $20^{\circ}\text{C}$  trvaly až do počátku poslední dekády

září. Krásné babí léto přetrvávalo i během října s teplotami až 18°C a ještě 2. listopadu jsme rtuťový sloupec teploměru mohli spatřit na 17°C. Další průběh listopadu již zaznamenal ochlazení, 19. listopad přinesl poprvé sněhový poprašek, více sněhu ale dorazilo až na konci měsíce. Prosinec lze označit za nadprůměrně teplý, Vánoce proběhly bez sněhu, teplota na Štědrý den vystoupala na 8°C a nejnižší prosincová teplota představovala pouhých –5°C naměřených 17. den měsíce.

Počet obyvatel Vísky od loňského roku po předchozím vzestupu opět poklesl a to ze 182 na 178. Během roku zemřeli dva obyvatelé naší obce – 10. května ve věku 73 let pan Ladislav Záklasník z čp. 3 a 30. listopadu paní Ludmila Moravcová z čp. 66 ve věku nedožitých 82 let. Dva obyvatelé se odstěhovali, jeden již déle ve Vísce nebydlící zde odhlásil své trvalé bydliště. Naopak narodila se Karolína Šteklová v čp. 16, jejíž rodina se během roku přestěhovala do novostavby v čp. 79, Jan Březina v čp. 77, který ovšem zatím není v obci trvale hlášen a Aleš Křivský v čp. 70 také s trvalým bydlištěm mimo obec. Ve Vísce proběhly tři svatby – v červnu u cha

lupářské rodiny Zlatníkovi z čp. 1, kteří vdávali svoji dceru Petru za Ladislava Nickermayera z Klokočova, v červenci sňatek Tomáše Křivského z Vísky čp. 70 a Lucie Štěpánkové a v 16. října svatba Jaroslava Kalvody z čp. 41 a Zuzany Dymáčkové z Chotěboře, přičemž oba novomanželé budou bydlet ve Vísce v novostavbě budované při silnici do Pukšic (č. p. 80).

V letošním roce již také bylo možné studovat kompletní výsledky sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001, prvního v kterém Víska po mnoha desetiletích figurovala jako samostatná obec. Z hlediska obyvatelstva Víska během sčítání vykazala 185 obyvatel, z toho 90 žen a 95 mužů a proti poslednímu sčítání z roku 1991 zaznamenala pokles o 14 osob. Všichni obyvatelé měli občanství České republiky, z hlediska národnosti naprosto převažovala česká u 183 obyvatel, jeden vykázal národnost slovenskou, jeden netypickou kategorií ostatní. Poprvé od roku 1950 byly pro obec zjištěny údaje o náboženství. Věřící zde tvořili 44,3% obyvatel (82 osob), což mírně převyšuje celostátní průměr. Dominovali členové římskokatolické církve, ke které se hlásilo 34,6 % účastníků sčítání (64 osob, procento zhruba odpovídá celostátním hodnotám), 9,7 % (18 osob) vyplnilo příslušnost k Českobratrské církvi evangelické, což několikanásobně převyšuje její procentuelní podíl získaný celorepublikově. Příslušnost k jiným církvím nebyla vykázána, 69 osob ( 37, 3 %) uvedlo, že je bez vyznání, u 34 respondentů (18 %) sčítání náboženské vyznání nezjistilo. Průměrný věk obyvatel Vísky dosáhl 36,9 let, pouze tři místní usedlíci patřili do kategorie rozvedení, což je údaj hluboce pod celostátním průměrem. Z hlediska vzdělání spadalo 12 osob – tj. 8 % do kategorie vysokoškolské vzdělání (celostátně zhruba 12 %), 30 % místních starších 15 let mělo pouze základní a neukončené vzdělání, zhruba 35 % náleželo do kolonky vyučení a střední odborné bez maturity, úplné střední s maturitou vykazalo 23 % a vyšší odborné

a nástavbové 3 %. Z hlediska ekonomické aktivity nejvíce obyvatel pracovalo v průmyslu 31,5 % (28 osob, v minulém sčítání 29 %). Prudký pokles téměř na polovinu zaznamenal v minulém soupisu ještě dominující sektor zemědělství a lesnictví, kde bylo zaměstnáno 27 % pracujících (tj. 24 osob), zatímco ještě před deseti lety to bylo 48 % (42 osob). Stavebnictví vykazalo 6 osob (6,7 %, dvakrát více než v roce 1991) a služby zbylých 37 %. Mimo obec vyjíždělo denně pracovat 40 osob, z toho dva do vzdálenosti 60 a více minut, a za studiem 29 žáků a studentů. Nezaměstnaných bylo 10, tj. 5,4 %, tedy údaj pod celostátním průměrem.

Zajímavé jsou i údaje vypovídající o bydlení. Víska vykazala 71 domů, z toho 47 trvale obydlených, z 24 neobydlených 20 figurovalo jako rekreační bydlení a čtyři jako nezpůsobilé k obývání. Z hlediska vytápění 11 domácností používalo uhlí, devět dřevo, pět elektřinu a 27 plyn, což je posun oproti naprosté dominanci uhlí před deseti lety, který jistě znamená i zlepšení místního ovzduší. Průměrná obytná plocha na byt měla hodnotu 64,8 metrů, na osobu pak 18,2 metrů. Z hlediska vybavení z 52 vykázaných bytových domácností mělo 32 jeden a sedm dva a více osobních automobilů, 26 pevnou telefonní linku, pouze devět domácností telefon pevný i mobilní a jedna pouze mobilní. Osobní počítač s připojením na internet vlastnilo sedm domácností, osobní počítač bez připojení na internet čtyři domácnosti. Jako vlastníci rekreačního objektu vystupovalo šest domácností.

Celorepublikové dění se v obci bezprostředně asi nejvíce promítlo pořádáním dvojích voleb. První představovaly volby do Evropského parlamentu. Ty proběhly v našem státě poprvé a to ve dnech 11. a 12. června, u nás na tradičním místě v budově mateřské školy a na jejich platnost dohlížela čtyřčlenná volební komise. Ze 144 zapsaných voličů se jich účastnilo pouze 60, tj. 42 %. Jako obvykle tento údaj překročil celostátní průměr, který dosáhl pouze 28 %, ale obě nízká čísla ukazují dosud malý zájem o záležitosti Evropské unie v našem státě. Značné odlišnosti vykazaly i volební výsledky. Zatímco celostátně vyhrála ODS s 30 %, druzí skončili komunisté s 20 %, třetí Sdružení nezávislých kandidátů – Evropští demokraté (11 %), čtvrtí lidovci (10%) a pátá sociální demokracie (9%), ve Vísce se na první příčce ocitli komunisté. Ti získali 25 %, tj. 15 hlasů, tedy přesně stejný počet voličů, jako v posledních parlamentních volbách, což je ale při velmi malé volební účasti katapultovalo na první místo místních volebních preferencí. Na druhém místě skončilo Sdružení nezávislých kandidátů – Evropští demokraté se silnými 20 %, lepší než celostátní průměr vykazali také třetí lidovci s 13 %. Čtvrté místo shodně obsadily dvě strany – celorepublikový vítěz ODS s 10 %, která zde tradičně dosahuje slabých výsledků a se stejným podílem celostátně naprosto neúspěšná strana venkova, které ale k dotyčným 10 % stačilo pouhých 6 hlasů. Sociální demokraté získaly opět spolu s celostátně naprosto nevýznamnou a neznámou Unií liberálních demokratů pouze po čtyřech hlasech, což představovalo

necelých 7 %. To výrazně kontrastuje s 35,5 %, které zde tato hlavní vládní strana obdržela při posledních parlamentních volbách.

Mnohem větší dosah pro bezprostřední život obce a hlavně zdejšího regionu měly další volby a to krajské, které se konaly ve dnech 5. a 6. listopadu. Přinesly o něco vyšší účast – 51,8 %, tj. 73 ze 141 zapsaných voličů, která opět převýšila o 22 % účast celostátní a o 20 % účast v kraji Vysočina. Občané mohli vybírat z celkem 12 kandidátek, bohužel na žádné z nich nefiguroval žádný vísecký občan. Na prvním místě zde naprosto jednoznačně skončila sociální demokracie s mimořádně úspěšnými 49 % (39 hlasů), což je zde nejlepší výsledek jedné strany od voleb roku 1990. Důvodem je bezesporu fakt, že na její kandidátce figuroval chotěbořský starosta Tomáš Škaryd, který donedávna hrál ve víseckém fotbalovém týmu a jehož žena z Vísky pochází a tudíž je zde široce znám. Na druhém místě se ocitli s 20,5 % a svým obvyklým stabilním voličským kádrem 15 hlasů komunisté, třetí byla strana lidová s 12 % a čtvrtá celostátně zvítězivší ODS. Ta zde získala pouze necelých 7 % hlasů. O pátou příčku se s 4 % dělilo Sdružení nezávislých kandidátů a spojenectví strany zelených a Unie svobody. Pokud bychom tyto výsledky porovnali s celostátními údaji a údaji pro kraj Vysočina, opět se objeví podstatné rozdíly. Markantní jsou v případě celorepublikového vítěze ODS, která na úrovni státu získala 36 % a zvítězila i v kraji s 29 %, tedy s 4x větším počtem než ve Vísce. Celostátně i celokrajsky druzí komunisté (20 a 21 %) přesně odpovídali místnímu zisku. Třetí sociální demokracie celorepublikově obdržela pouze 14 % hlasů, tedy méně než třetinu vísecké kvóty, naopak výsledky lidovců odpovídaly celostátním 11 %, ale zaostávaly za 20 % na Vysočině, kde ještě bodovalo Sdružení nezávislých kandidátů se 7 % (v celém státě pouze 3 %).

Výsledky krajských voleb se promítly i do změny složení krajské samosprávy v našem kraji. Vládnoucí koalici zde vytvořila tři seskupení – vítězní občanští demokraté spolu s lidovci a Sdružením nezávislých kandidátů. Ti si rozdělili místa v radě kraje – čtyři získala ODS a to včetně postu hejtmana, čtyři KDU-ČSL a jedno Sdružení nezávislých kandidátů. Na pozici hejtmana vystřídal lidovce Františka Dohnala občanský demokrat Miloš Vystrčil a členové všech zmíněných stran obsadili i posty tří náměstků.

Oboje zmíněné volby však bezprostředně dění v obci samozřejmě neovlivňovaly, to se odehrávalo tak jako vždy především v režii obecního zastupitelstva. Obecní zastupitelé se během roku sešli celkem desetkrát většinou za plné účasti. K opakovaně projednávaným bodům patřily především záležitosti rozpočtu obce, jehož výše se během roku často měnila, dále projednávání investičních akcí zejména rekonstrukce veřejného osvětlení, vodovodního řádu, komunikací a tvorba nového územního plánu. Členové zastupitelstva schválili nákup traktoru od TJ Sokol Víska, který bude sloužit pro zimní prohrnování obecních komunikací, kterým byl pověřen pan Ladislav Motl z čp. 67. Rozhodli o pořízení nového územního plánu obce a pověřili starostku jednáním o jeho provedení s pardubickou firmou Atelier AURUM s. r.o. V neposlední řadě také

jmenovali povodňovou komisi pod vedením starostky obce. Završení dlouhodobého rozhodování představoval nákup a následná instalace vodoměrů v obci, která zde proběhla od června do konce roku. O podrobnostech byli občané informováni na veřejné schůzi 21. května v sokolovně. Zastupitelstvo nově stanovilo sazby za odvoz odpadu na 280 Kč na osobu a v případě zde trvale nebydlících vlastníků nemovitosti 400 Kč.

Starostka obce ing. Ludmila Paclíková také za obec pokračovala v aktivitách sdružení Podoubraví. Tento svazek obcí jednal v tomto roce například o projektu úpravy toku Doubravy, jejíž koryto bylo v minulosti poškozeno necitlivými zásahy. Sdružení proto odsouhlasilo přípravu studie o revitalizaci řeky. V rámci ní se uvažuje o potřebě změnit některé části horního toku řeky v oblasti Ždírcce a Sobiňova například vybudováním záchytných rybníků, ozeleněním břehů či v některých místech návratem do původního koryta, aby se zabránilo opakovanému vylévání řeky ve spodnějších částech toku, což každoročně postihuje právě naši obec.

Výše rozpočtu doznala během roku několika změn. Vlastní rozpočtové příjmy obce představovaly 1 235 600 Kč, včetně dotací však dosáhly 4 866 100 Kč. Z hlediska dotací byl tento rok mimořádně štědrý, kromě každoroční neinvestiční částky přijaté od kraje na mateřskou školu, respektive především na platy jejích zaměstnanců, získala v letošním roce obec ještě mimořádnou dotaci ministerstva financí na rekonstrukci veřejného osvětlení ve velmi solidní výši 1 800 000 Kč a dále krajskou dotaci na komunikace a rekonstrukci mostků ve výši 120 000 Kč, ale i například dotaci na aktivní politiku zaměstnanosti v hodnotě 17 000 Kč, která umožnila zaměstnat jako obecního zaměstnance Jana Hořínka. Celkové výdaje naopak dosáhly 5 312 000 Kč a rozpočet obce tak skončil deficitem ve výši přesahující 440 000 korun. K největším položkám v kolonce výdajů patřila především rekonstrukce veřejného osvětlení, jejíž cena se vyšplhala na 2 205 400 Kč, dále například oprava cest a mostků, výdaje na mateřskou školu a také dotace pro TJ Sokol na nákup materiálů na rekonstrukci toalet a sprch v sokolovně ve výši 78 748 Kč. Dlouhodobý hmotný majetek obce vykazoval ke konci roku hodnotu přesahující 16 miliónů korun, z toho více než polovinu tvořila hodnota pozemků.

Ekonomická situace státu se od vstupu do Evropské unie začala rychleji zlepšovat a růst hospodářství nabíral obrátky. Projevilo se to i růstem platů a reálných příjmů ve zdejších regionu, bohužel zdaleka ne ve všech profesích. Ohledně výše mezd Vysočina stále zůstává na nejspodnější části žebříčku v rámci krajů státu a tak například průměrná mzda v Praze má téměř dvojnásobnou úroveň než v našem kraji. Kdysi naprosto dominantní podnik v zaměstnávání zdejších obyvatel Zemědělské družstvo Nová Ves – Víška prožil dle slov svého předsedy velice příznivý rok. Byl poznamenán především celostátně letos velmi vysokou úrodou rostlinných produktů, která dokonce dosáhla nejvyšších hodnot od vzniku České republiky. Družstvo vykazalo

historicky nejvyšší výnos řepky – 3,23 t/ha a velice solidních hodnot dosahovaly i výnosy obilí – pšenice 5,07 t/ha, ozimý ječmen 3,78 t/ha, jarní ječmen 4,21 t/ha a u ovsa 4,13 t/ha, přičemž u ozimých plodin se opět jednalo o historicky nejvyšší úrodu od vzniku družstva. Problém ovšem představovala skutečnost, že nadúroda obilí znamenala pokles jeho ceny a problémy s odbytem, které se ale místního družstva nedotýkají ve velké míře, protože většinu obilí zkrmuje ve své živočišné výrobě. Naopak dobře se prodávala řepka, která tak přispěla k nárůstu příjmu z rostlinné výroby. Díky těmto faktorům rostlinná výroba skončila poprvé v historii družstva se ziskem přesahujícím 1 700 000 (pro porovnání v loňském roce to byla ztráta 950 000). Po vstupu do Evropské unie začaly také růst výkupní ceny u živočišné výroby, především u hovězího masa a částečně u mléka. Bohužel pouze v malé míře se tak dělo u prasat, kde se víceckému středisku nepodařilo vymazat ztrátu z první části roku, kdy výkupní ceny této komodity byly velmi nízké. Úrodný rok, nárůst dotací (činily 2,8 miliónu korun) a určitý vzestup výkupních cen se kladně projevil na hospodaření družstva. To se ještě na počátku roku potácelo ve ztrátě, která převyšovala ztrátu z předchozího roku, ale v průběhu dalších měsíců se ekonomické výsledky přehoupaly do kladných čísel a podnik tak zakončil rok se ziskem. Ziskové hospodaření umožnilo v závěru roku nákup nové techniky například obilního kombajnu a traktoru v celkové hodnotě devět miliónů korun. Dobré výsledky umožnily i nárůst průměrné mzdy, která dosáhla hodnoty 14 500 Kč. Došlo také ke změně systému dotací, které se počítají nově na plochu nikoli na výrobu.

Podstatnější změny nezaznamenal další velký podnik na katastru obce – firma Lacman, která ovšem stále nezaměstnává nikoho z místních. Svoji činnost nezměnilo ani Pohostinství U Fajmanů a také místní prodejna potravin působící v nové podobě od konce loňského roku. Její majitel nabízí poměrně solidní sortiment zboží, ceny jsou ovšem v porovnání s okolními prodejnami Jednoty a především diskontními prodejnami v blízké Chotěboři vyšší. Dle vyjádření paní prodavačky jsou tržby prodejny spíše menší, což je dáno tím, že podstatná část obyvatel již delší dobu nakupuje v Chotěboři, kde často pracují, nebo tam dojíždí na velké dlouhodobější nákupy do levných diskontních prodejen Penny Market a Diskont spotřebního družstva Jednota, v nichž jsou cenové relace poměrně příznivé. Přežití malých obchůdků se touto konkurencí samozřejmě všeobecně komplikuje.

Stavební práce v obci se během roku 2004 vyznačovaly značnou intenzitou. Asi nejvíce se na tvářnosti Vísky podepsala rekonstrukce veřejného osvětlení, kterou umožnila dotace ministerstva financí. Během ní došlo k zakabelování rozvodů a jejich uložení do země a především ke kompletní výměně sloupů a svítlen v celé obci a rozšíření jejich počtu, což výrazně zlepšilo kvalitu zdejšího veřejného osvětlení. Nové štíhlé a moderně vypadající sloupky prospěly i celkovému vzhledu Vísky. Kopáčské práce na celé akci započaly na počátku

druhé dekády října. Prováděly je ručně rómští kopáči ze Slovenska, jejichž přítomnost budila zpočátku v obci jistou nedůvěru. Brzy se však místní usedlíci přesvědčili, že se jedná o velmi pracovité a neproblémové dělníky, takže jim dokonce vařili čaj a kávu a dokonce v některých případech darovali i nevyužívané oblečení. Díky rychlému postupu prací bylo osvětlení zprovozněno již 19. listopadu. Práce prováděla firma VČE – montáže a. s. Pardubic, respektive její pobočka z Havlíčkova Brodu, kterou vybrala tříčlenná komise zastupitelstva pod vedením starostky obce. Náklady na celou investici přesáhly dva milióny korun, přičemž 80 %, tj. 1.800 000,- Kč pokryla dotace ministerstva financí, o níž požádalo obecní zastupitelstvo a zbylou částku 324 000,- Kč financovala obec.

Další stavební práce v režii ob

ecního úřadu probíhaly na rekonstrukci obecního vodovodu. Konkrétně se tentokrát renovoval úsek od vodojemu k místní odchovně prasat v délce 550 metrů, kde došlo k výměně starého kovového potrubí, čímž byl tento proces v celé obci po několika letech završen. Rekonstrukční práce svěřili zastupitelé pardubické firmě Elmar s. r. o., instalátérské práce zajišťoval pan Petr Slanař z čp. 10 a elektroinstalaci pan Ladislav Kalvoda z čp. 46.

V neposlední řadě obecní zastupitelstvo také